

1. Verklaring college bij een uitgebreid verzoek

Dit gedeelte bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Getroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

Aanvraagformulier Vangnetuitkering 2019

Bijlage zaaknummer 165853: Aanvraag vangnetregeling 2019

Inleiding

Gemeenten ontvangen van het Rijk een uitkering ten behoeve van het verstrekken van de bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies op grond van de Participatiewet. Dit budget wordt aangeduid als de gebundelde uitkering Participatiewet (verder: PWbudget). Gemeenten die geconfronteerd worden met een tekort op dit budget moeten hiervoor hun eigen middelen aanspreken. De gedachte hierachter is dat gemeenten hierdoor geprikkeld worden zo laag mogelijke uitkeringskosten te realiseren.

Uitgangspunten vangnet Participatiewet

Uitgangspunt van het Rijk is dat het macro PWbudget voor alle gemeenten samen toereikend is. Voor gemeenten die desondanks niet uitkomen met het aan hen toegekende budget is met ingang van 2015 onder de Participatiewet een vangnet ingericht. Dit houdt in dat deze gemeenten, onder bepaalde voorwaarden, aanspraak kunnen maken op een compensatie van een deel van het tekort. Over 2015 hebben 161 gemeenten een vangnetuitkering gekregen. Over 2016 213, over 2017, 207 en over 2018, 72 gemeenten. De gemeente Zutphen was in elk jaar één van deze gemeenten¹.

Eigen risico- drempel en getrapte vergoeding door het Rijk

Het tekort tussen nul en 7,5%, de eigen risico drempel (eerste trede), wordt niet vergoed. Het deel van het tekort van meer dan 7,5% tot en met maximaal 12,5% wordt voor 50% vergoed (tweede trede). Voor dat deel van het tekort dat meer bedraagt dan 12,5% wordt 100% vergoed (derde trede). Bovendien moet het tekort over 2017, 2018 en 2019 samen ook meer bedragen dan 7,5 % van budget over 2019. Dit is een aanscherping t.o.v. 2018 (en eerder); toen was het percentage geen 7,5%, maar 5%; deze aanscherping geldt alle gemeenten. De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) beslist over het wel of niet toekennen van een vangnetuitkering. De Toetsingscommissie adviseert de minister op basis van gegevens die gemeenten moeten aanleveren.

¹ Bron: Jaarverslagen Toetsingscommissie: <https://www.toetsingscommissievp.nl/organisatie-en-contact/organisatie>

Voorwaarden voor het recht op vangnetuitkering over 2019

Om over 2019 in aanmerking te komen voor de vangnetuitkering moet worden voldaan aan de volgende financiële en procedurele voorwaarden:

- a. over 2019 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 7,5% van de definitief over dat jaar toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;
- b. over 2017, 2018 en 2019 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 7,5%, berekend over alleen de definitief over 2019 toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;
- c. het college moet in 2020 tijdig, d.w.z. vóór 15 augustus (2020) een verzoek indienen volgens het daartoe vastgestelde modelaanvraagformulier;
- d. bij het indienen van het verzoek moet het college verklaren dat het maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen. Deze verklaring moet de instemming hebben van de gemeenteraad. Ook moet deze verklaring worden toegelicht, zoals gevraagd in het aanvraagformulier (onderdelen A, B en C);
- e. bij een aanhoudend tekort – dat wil zeggen dat het college in een aaneengesloten periode van drie jaar meer dan één keer aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering – moet het college verklaren dat (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn genomen om tot verdere tekortreductie te komen.

Deadline

Bepaling c is een harde voorwaarde om een verzoek door de Toetsingscommissie in behandeling te laten nemen; een verzoek dat niet tijdig en bovendien niet via het volgens het daartoe vastgestelde modelaanvraagformulier is ingediend, wordt niet in behandeling genomen. Aan de beoordeling of recht op vangnetuitkering bestaat wordt dan niet toegekomen.

Rol van de raad

In het Forum van 17 februari hebben de raadsleden kennisgenomen van de - drie - vangnetmaatregelen die het college voorstaat om het tekort (verder) te reduceren. Deze maatregelen worden in dit aanvraagformulier nader toegelicht. Om in aanmerking te komen voor de Vangnetuitkering over 2019 moet het college verklaren dat het maatregelen in 2019 en eventueel 2020 (en dan vóór 15 augustus) heeft getroffen om te komen tot tekortreductie (Besluit Participatiewet, artikel 10, lid 1d). Deze verklaring moet de instemming hebben van de gemeenteraad. Met haar instemming in dit aanvraagformulier bevestigt de raad dat de verklaring van het college juist is en dat het college maatregelen heeft getroffen om tot (verdere) tekortreductie te komen. De instemming van de gemeenteraad heeft uitsluitend betrekking op de juistheid van de verklaring van het college. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft (uitgesproken).

Leeswijzer

Om in te kunnen instemmen met de juistheid van de aanvraag is dit rapport opgesteld. In dit rapport geeft het college de antwoorden, die het voornemens is te geven, in het (digitale) aanvraagformulier, volledig weer. Achtereenvolgens gaat het college in op:

1. De analyse van omvang en oorzaken van het tekort;
2. De uitgevoerde maatregelen om het tekort te reduceren;
3. Het beoogde effect van de genoemde maatregelen.

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Hieronder beschrijft het college een analyse van de oorzaken van het tekort.

Bij dit onderwerp dient in het digitale aanvraagformulier een analyse van de vermoedelijke of definitieve omvang en oorzaken van het tekort gegeven te worden. Het college is voornemens het onderstaande antwoord te geven.

Antwoord

Het tekort

De prognose van het tekort op het PWbudget 2019 is gebaseerd op het PWbudget 2019 en een inschatting van de lasten van de gemeente Zutphen in 2019. Het PWbudget voor 2019 bedraagt € 19.601.545. Dat, terwijl de kosten worden geschat op € 22.034.955. Dat betekent een geprognosticeerd tekort van € 2.433.410 ofwel 12,41%. Bij toekenning leidt dit tot een vangnetbijdrage van € 481.647,-. Definitieve vaststelling vindt plaats na Sisa- verantwoording en uitbetaling in het 1^e kwartaal 2021.

De oorzaak van het tekort

Zutphen kent traditioneel een relatief grote bijstandspopulatie met een (zeer) grote afstand tot de arbeidsmarkt en (relatief) lage opleiding; het aanbod van banen in Zutphen en (sub)regio ontwikkelde zich, ook in 2019, weliswaar weer positief, maar dan vooral en nog steeds voor wat betreft banen waarvoor een hoge(re) opleiding nodig is. Ten opzichte van eerdere jaren is de instroom beduidend minder, maar de zwaarte van de individuele problematiek van degenen die desondanks instromen, vaak groot. Het financieel tekort moet tevens worden verklaard doordat in het objectief verdeelmodel wordt uitgegaan van een lager aantal uitkeringen in Zutphen dan in werkelijkheid het geval is. Het verdeelmodel gaat uit van een objectieve voorspelling (dus niet vaststelling) van het aantal bijstandsuitkeringen op basis van lokale en regionale kenmerken en de landelijke ontwikkelingen. Er wordt slechts beperkt gekeken naar het daadwerkelijk aantal bijstandsgerechtigden in de gemeenten en de daarmee gepaard gaande kosten; dat aantal is in Zutphen, zoals aangegeven, gemiddeld hoog

Positieve ontwikkelingen

Minder mensen van bijstand afhankelijk

Dat het aantal bijstandsuitkeringsbetalingen zich vanaf 2018 tot nu positief blijft ontwikkelen, blijkt zowel uit tabel 1, als uit de vergelijking tussen het aantal uitkeringsbetalingen over april 2019 tot april 2020 met het aantal betalingen over dezelfde periode 12 maanden daarvoor; ter illustratie: tabel 2 toont, 1550 betalingen in maart 2020. Tabel 3 laat 1660 betalingen zien. Een daling van 110 huishoudens die van bijstand afhankelijk zijn. Ook blijkt dat de (neerwaartse) trend van de omvang van het aantal uitkeringen in Zutphen in de pas blijft lopen met andere gemeenten; zie 4^e en 5^e tabel. Sterker, ten opzichte van de voorgaande meting, t.b.v. de aanvraag vangnet 2018, blijkt Zutphen een tempoversnelling te hebben gemaakt en meer dan gemiddeld te profiteren van de gunstige arbeidsmarkt.

Grote inzet van wettelijke loonkostensubsidies

Het relatief grote gebruik van de wettelijke loonkostensubsidie in Zutphen, zichtbaar in figuur 6 bevestigt het bovenstaande; als iemand met een loonkostensubsidie aan de slag is, betekent dat namelijk dat hij of zij vrijwel in alle gevallen geen uitkering (meer) voor levensonderhoud ontvangt. Inzet van een loonkostensubsidie heeft ook als gevolg dat de gemeente minder geld uit het PWbudget uitgeeft. Maar ook bevestigt de inzet van het relatief grote aantal wettelijke loonkostensubsidies de aanwezigheid van een relatief groot aantal cliënten met een arbeidshandicap, m.a.w. het grote aantal mensen in Zutphen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt; een arbeidshandicap is immers een voorwaarde voor toekenning van een loonkostensubsidie.

Adaptievermogen (Zutphense) werkgevers

De veelvuldige inzet van de loonkostensubsidie toont het adaptievermogen van de - veelal Zutphense - werkgevers en is tevens de resultante van eerder genomen verbetermaatregelen en de maatwerk- aanpak die het college voorstaat; hierop wordt in deze aanvraag nader ingegaan.

	2017	2018	2019
Instroom	504	401	364
Uitstroom	562	490	482

1) *Overzicht in- en uitstroom over drie achtereenvolgende jaren: In vergelijking met 2017 en 2018 is in 2019 de instroom in de bijstand gedaald. Hetzelfde geldt voor de uitstroom.*

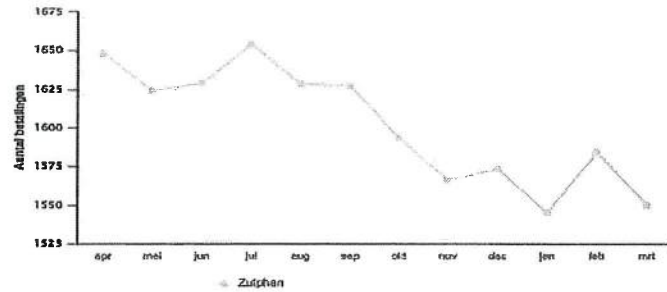
Bronnen:

2017 en 2018: aanvraag Vangnet 2018

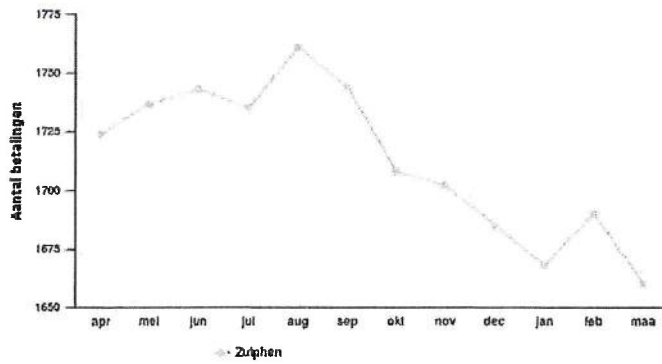
2019: Cognos 04/03/2020, Marap 2020-4

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2019, versie: uitgebreid verzoek

Grafiek: Volume BUIG (aantal)

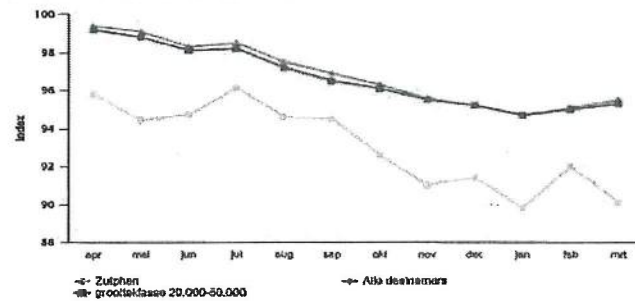

2) Aantal betalingen 04/19-03/20

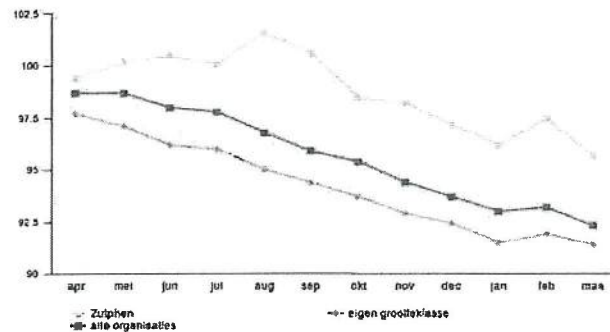

3) Aantal betalingen 04/18-04/19

Grafiek: Volume BUIG Index t.o.v. december 2018

4) Volume PWbudget 04/19-03/20 t.o.v. 12/18 (= 100)

5) Volume PWbudget 04/18-04/19 t.o.v. 12/17 (= 100)

Zutphen: 8,5%

- 6) *Gebruik van de wettelijke loonkostensubsidie in Zutphen vergeleken met alle andere gemeenten*

B. Betroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke concrete (aanvullende) interne (B1) en externe verbetermaatregelen (B2) zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan de verdere tekortreductie. Bij B2 wordt eerst beschreven welke consultatie en analyse voorafgingen aan het in- en uitvoeren van de externe verbetermaatregelen. Het college is voornemens het onderstaande antwoord te geven

Inleiding

Hoewel de belangrijkste indicatoren m.b.t. de omvang van de bijstand in Zutphen in 2019 op groen staan, moet de gemeente Zutphen wegens het vermoedelijke tekort op het PWbudget van 2019 toch een beroep op de vangnetbijdrage doen. De volgende uitkomsten van het in 2015 door adviesbureau Nautus uitgevoerde onderzoek naar de omvang en oorzaken van het tekort op het PWbudget waren en zijn bij het opstellen en onderhouden van verbetermaatregelen richtinggevend:

- het versterken en vergroten van de cliënt zijn mogelijkheden om zelfstandig in zijn bestaan te voorzien/ minder bijstandsafhankelijkheid;
- en het kostenbewust optimaliseren van de gemeentelijke dienstverlening.

Drie structurele maatregelen

Het college heeft in 2019- 2020 ingezet op structurele verbetermaatregelen die steun bieden aan het terugdringen van het bijstandstekort. Hiermee zijn ze passend bij de aanvraag vangnet over 2019. Dit zijn zogenaamde interne maatregelen, soms gebaseerd op extern advies. Zij worden onder B1 beschreven. Tot slot is sprake van externe maatregelen; die staan en worden uitgelegd onder B2.

De structurele maatregelen zijn:

- 1) De herinrichting van het sociaal domein waarbij de taak van GelreWerk! is geïntegreerd binnen de gemeentelijke organisatie;
- 2) De herijking van de visie op het sociaal domein;

- 3) Voortzetting projectmatige verbeteraanpak 2017- 2018; uitvoering van verbetermaatregelen voorgaande vangnetaanvragen.

B1. Beschrijving getroffen interne maatregelen

De structurele verbetermaatregelen genoemd bij 1 en 2 hierboven, vormen de kapstok voor concrete, in 2019- 2020 in uitvoering genomen acties. Deze acties staan samen met de eerder in gang gezette structurele verbetermaatregelen van 3 beschreven bij ad 1 t/m ad 3, hieronder.

Ad1) Maatregelen Integratie GelreWerkt! binnen de gemeentelijke organisatie

Maatregelen, mede gebaseerd op extern advies	Operationaliseren cultuur/ ontwikkelingsmogelijkheden medewerkers, inclusief doel van de maatregel	Operationaliseren "Basis op orde", inclusief doel van de maatregel	Operationaliseren Werk en inkomen dichter bij elkaar, inclusief doel van de maatregel Dit kent een: <ul style="list-style-type: none"> • strategische reden: integraliteit tgv proces en • een praktische: onderlinge uitwisselbaarheid functies groeit
1.	Periodieke individuele gesprekken met alle medewerkers met als doel aandacht te geven aan hun behoeften en ontwikkelmogelijkheden. Vervolgens worden de diverse te ondernemen acties besproken. Dit wordt indien nodig samen met HRM vervolgd.	Datakwaliteit verbeteren zodat de juiste management- en sturingsinformatie op een zo gemakkelijk mogelijke manier kan worden verkregen. Daarbij wordt tevens de gebruiksvriendelijkheid verbeterd.	Proces Werk en Inkomen herijken, verbeteren en aanpassen waarbij aandacht blijft voor ieders functionaliteit en specialiteit. Dit gebeurt door uitvoerende medewerkers van beide teams in de lead te zetten.
2.	Instellen van periodieke team overleggen waarbij gewerkt wordt aan kennisdeling en vak ontwikkeling.	Verbeteren van werkprocessen volgens de lean methodiek. Werkinstructies verbeteren/maken zodat de Administratieve	Opleiden en trainen van medewerkers om bredere inzet te creëren en tevens de noodzaak te verminderen om in te

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2019, versie: uitgebreid verzoek

		Organisatie op orde komt. Dit verbetert eenduidig werken.	huren vanwege gebrek aan expertise.
3.	Sturen op het nakomen van afspraken en tevens ruimte geven aan het eigen initiatief binnen gegeven kaders.	Mensen op de juiste plek/rol zetten zodat hun kwaliteiten optimaal bijdragen aan de organisatiedoelen.	Randvoorwaarde bij werk en inkomen succesvol dichterbij elkaar te brengen is dat Beleid en uitvoering nauw met elkaar samenwerken. Dit draagt bij aan het verkleinen van verschillen tussen beleid(sdoelstellingen) en uitvoering. Tevens draagt het - daardoor - bij aan de vastgestelde herijking van de visie sociaal domein.
4.	Stimuleren van onderlinge samenwerking binnen het eigen team maar ook op samenwerking met andere teams door verbeteringen in werkwijze te bedenken, te bespreken en te realiseren in werkgroepen "over de teams en clusters" heen.	Faciliteren en invoeren van projectmatig en tevens opgabegericht werken	

Ad 2) Maatregelen Herijking visie op het sociaal domein:

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2019, versie: uitgebreid verzoek

Maatregelen die in 2019- 2020 in uitvoering of voorbereiding zijn genomen en die inpasbaar zijn in de "Uitvoeringsagenda Herijking visie sociaal domein"	Maatregel	Het leidende principe (1 t/m 4) van de herijking dat hierbij het meest aansluit	Doel van de maatregel
1.	Via het regionaal plan "Perspectief op werk" worden grote werkgevers in de regio bediend bij hun arbeidsmarktzoekstukken. Dat gebeurt door het regionale werkgeversservicepunt verder vorm te geven, te focussen op matchen van vraag en aanbod, werkplekaanpassingen en gezamenlijk werkfitte kandidaten in beeld te brengen	Principe 4: Effectief en efficiënt: Slimmer samenwerken: In de herijkte strategische visie sociaal domein geeft de gemeente aan zaken regionaal in te regelen, waar dat slimmer is.	Beperking van instroom en bevordering van uitstroom door adequate ondersteuning (grote) werkgevers met een grotere participatiegraad en beperking bijstandsomvang tot gevolg.
2.	Handhaven <ul style="list-style-type: none"> • Er is een nieuw handhavingsplan in de maak dat ziet op structurering van heronderzoeken. • Er is een concept notitie over handhaven op oneigenlijk/ onjuist uitkeringsgebruik 	Principe 4: Effectief en efficiënt: Twee (voorlopige) uitgangspunten: <ol style="list-style-type: none"> 1. Client aan (kunnen) spreken op rechten en plichten. 2. Preventie en (ondersteunen) vakmanschap medewerkers 	Beide plannen zien op de Participatiewet en dragen bij aan "ken je klant". Daarmee aan beperking instroom en vergroten uitstroom, met een grotere participatiegraad en beperking bijstandsomvang tot gevolg.

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2019, versie: uitgebreid verzoek

3.	De opdracht van het college aan GelreWerkt! is in een vraag aanboddocument vervat. Op deze wijze is door het college geborgd dat GelreWerkt! bijdraagt aan de inclusieve Zutphense samenleving	Principe 4: Effectief en efficiënt: GelreWerkt! levert maatwerk voor de inwoner en weegt verschillende belangen en mogelijkheden af bij te nemen besluiten.	GelreWerkt! draagt zo bij aan beperking instroom en vergroten uitstroom, met een grotere participatiegraad en beperking bijstandsomvang tot gevolg.
4.	De medewerkers van GelreWerkt! houden zich aan "Spelregels n.a.v. bezuinigingen"; Dit document is opgesteld na raadsvaststelling van de (aangepaste) Verzamelverordening en Beleidsvoorschriften werk en inkomen in juli 2019;	Principe 4: Effectief en efficiënt: Met dit document wordt de beleidsdoelstelling van het college ondersteund om maatwerk een nadrukkelijker positie in de uitvoeringspraktijk te geven, Tevens wordt zo in grote mate bijgedragen aan kostenbewustzijn. Dat past bij de – noodzakelijke – bezuinigingen op het Participatiebudget (bedoeld voor re-integratie).	<ol style="list-style-type: none"> 1) Altijd maatwerk toepassen; het maximale uit mensen halen. 2) Bereiken opgelegde bezuinigingen 3) Duidelijke procedure voor alle coaches 4) Strakker sturen op kwaliteit 5) Eenduidige regels
5.	Versterking beheersing Nederlandse taal via "Cultuuragenda". Via een integrale visie van het college op de taken die de bibliotheek en Taalhuis hebben op het gebied van de beheersing van de Nederlandse taal van zowel	Principe 3: Zo dichtbij mogelijk en Principe 4: Effectief en efficiënt. Via een laagdrempelige bibliotheek en	De bibliotheek/ taalhuis draagt op deze wijze primair bij aan geletterdheid. Accent hierbij ligt bij mensen die – door de gemeente –

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2019, versie: uitgebreid verzoek

	<p>autochtone als allochtone Nederlanders, draagt het college bij aan een inclusieve samenleving. Het college ziet beheersing van de Nederlandse taal als een (zeer) belangrijke voorwaarde deel te kunnen nemen in de samenleving, aan de slag te gaan en te blijven en te leren.</p>	<p>taalhuis wordt, dichtbij de burger op kosteneffectieve wijze de toegang tot het leren/ beheersen van de Nederlandse taal ontsloten.</p>	<p>ondersteund moeten worden bij het vinden van (betaald) werk of bij een andere vorm van maatschappelijke participatie. Zo draagt de bibliotheek/ taalhuis tevens bij aan beperking instroom en vergroten uitstroom, met een grotere participatiegraad en beperking bijstandsomvang tot gevolg.</p>
--	--	--	--

Ad 3) Maatregelen over eerdere jaren; tot en met 2018

Hieronder staat een opsomming van enkele eerder genomen Vangnetmaatregelen. Deze maatregelen maken deel uit van de gebruikelijke werkwijze en worden regelmatig bijgesteld o.g.v. voortschrijdend inzicht; ook dat is hieronder zichtbaar.

- Introductie van functie Klantregisseur: Hij of zij is een generalistische specialist; de focus ligt nu met name op het verstrekken van inkomen gezien formatie en werkdruk.
- Maatwerk; het gesprek met de klant staat centraal en door het gebruik van de werkwijzen “Wegwijzer” en “De Brug” kun je op een uniforme wijze bekijken wat de cliënt zijn positie op de arbeidsmarkt is.
- Werk boven inkomen in de intake: Staat door de krimp van de formatie binnen het team Toegang onder druk, en dat is onwenselijk. Daarom wordt gewerkt aan verbetering van het intakeproces, inclusief samenwerking met GW! en daaraan wordt de hoogste prioriteit gegeven.
- Eén regisseur / één aanspreekpunt voor inkomen en één plan één gezin en één regisseur; door het opstellen van de Brug en het plan van aanpak is de klantregisseur in staat de regie te pakken als dat nodig is. Financiële zelfredzaamheid van de cliënt is hierbij een belangrijke doelstelling. Dit onderwerp houdt voortdurend aandacht, omdat het een kernpunt van het sociaal domein is.
- Wijkgericht werken; Zutphen is verdeeld in 3 wijken. Dit bevindt zich in een veranderfase, onder meer door nieuwe afspraken met Perspectief.
- Preventie / vroeg signalering; dat behoort tot de gebruikelijke praktijk.
- De gemeente ondersteunt vakmanschap in de uitvoering door hiervoor trainingen aan te bieden. In deze trainingen wordt aandacht besteed aan: omdenken / sturen op zelfsturing / kwaliteit. Dit blijft een belangrijk punt waarop steeds effort wordt gepleegd. Zo heeft er in 2019 bijvoorbeeld intervisie plaatsgevonden en wordt de aangeboden methodiek inmiddels

door de meeste medewerkers in het sociaal domein beheerst. Soms is er echter sprake van achterstand; daar wordt dan aan gewerkt.

- Altijd registreren in Suite is de norm. Dat heeft door de externe consultatie opnieuw extra aandacht gekregen; zie tabel onder ad 1).
- Monitoren en het resultaat zichtbaar maken: dat behoort via de Marap tot de gebruikelijke praktijk.
- Door bepaalde uitgavenposten bij de bezuinigingen waarvoor Zutphen staat, te ontzien, het gaat dan vooral om vergoedingen/ verwervings- en scholingskosten, is de gemeente toch in staat cliënten te blijven ondersteunen bij hun re-integratie.
- Daar, waar het opportuun is, wordt door de gemeente via lokale regels volledig gebruikgemaakt van wettelijke loonkostensubsidies, zodat Zutphen in maximale zin profiteert van de financieringssysteem PWbudget. Zie figuur 6 onder het kopje **Positieve ontwikkelingen**.

B2. Beschrijving getroffen externe maatregelen

Consultatie t.b.v. externe maatregelen; welke consultatie en analyse voorafgingen aan het in- en uitvoeren van de externe verbetermaatregelen

Inleiding

Eén van de verbetermaatregelen is de integratie van GelreWerkt! binnen de gemeentelijke organisatie. Inmiddels is per 1 januari 2020 GelreWerkt! een gemeentelijke afdeling. Deze integratie is noodzakelijk gebleken, omdat GW! in de hoedanigheid als stichting niet slagvaardig uitvoering kon geven aan zijn arbeidstoeleidingstaak. Deze integratie vraagt om zorgvuldigheid naar de medewerkers van GelreWerkt!, alsmede om het slim en snel (her)inrichten van werkprocessen en groei in de samenwerking met collega- afdelingen binnen het sociaal domein. Hierbij is de doelstelling:

- het versterken en vergroten van de cliënt zijn mogelijkheden om zelfstandig in zijn bestaan te voorzien/ minder bijstandsafhankelijkheid
- en het kostenbewust optimaliseren van de gemeentelijke dienstverlening

Het college achtte het noodzakelijk hiertoe externe expertise in te huren. Per getroffen maatregel worden de volgende vragen beantwoord:

Naam van de maatregel, gevolgd door de antwoorden op de volgende drie vragen;

Het college is voornemens de vragen als volgt te beantwoorden.

- a. Wat zijn de externe bronnen (partij of 'schriftelijke' informatie) voor deze maatregel geweest?
 - I. Om de integratie van GelreWerkt! binnen de gemeentelijke organisatie te doen slagen is een kwartiermaker per 1 januari 2020 ingehuurd. De kwartiermaker onderscheidt zich door zijn achtergrond in het bedrijfsleven, maar ook in de publieke sector, zijn ervaring met complexe organisatieveranderingen en grondige kennis van de Zutphense samenleving en arbeidsmarktomstandigheden.
 - II. Om de integratie- opdracht van het college uit te voeren, is een externe (interim) teamleider per november 2019 in de arm genomen; Deze leidinggevende kenmerkt zich door expertise verkregen in zowel uitvoerende, staf- en beleids- en leidinggevende functies. Verwacht wordt dat hiermee aan een belangrijke randvoorwaarde is voldaan om de gewenste cultuurverandering binnen GW! tot stand te brengen en tevens "de basis op orde brengen (processen en daarbij primaire applicatie)", waardoor betrouwbare besturingsinformatie verkregen wordt. De cultuurverandering betekent onder meer het hebben van aandacht voor de

ontwikkelingsmogelijkheden van de GW! medewerkers. De uitkomst moet leiden tot een grotere uitstroom van cliënten die op de ondersteuning bij arbeidsinschakeling van de gemeente Zutphen zijn aangewezen. Dat dient de belangrijkste vangnetmaatregelen van de gemeente Zutphen: het versterken en vergroten van de cliënt zijn mogelijkheden om zelfstandig in zijn bestaan te voorzien/ minder bijstandsafhankelijkheid en optimaliseren van de gemeentelijke dienstverlening.

- b. Welk inzicht bij de gemeente is gekregen door die externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?
- I. Doorontwikkelen organisatie GelreWerk! is noodzakelijk. Speerpunten zijn: samenwerkingscultuur en externe gerichtheid. Er is bijvoorbeeld een ontwikkelopgave om de externe gerichtheid te verbeteren; bij die opgave is er bijvoorbeeld aandacht voor het triggeren van de bereidheid onder profit en non profit- partijen om kansen te bieden aan cliënten (zie ook onder kopje positieve ontwikkelingen), vervolgens die bereidheid te behouden en het ondersteunen ("ontzorgen") van deze partijen. Verbinding maken met strategische programma's binnen de gemeente, zoals wijkinitiatieven; denk aan onderwerpen als "werk en duurzaamheid", Waterkwartier, Binnenstad; en de verbinding met het economisch profiel van de gemeente. Ook daar liggen er kansen om onze cliënten zich richting betaald werk te laten ontwikkelen en tegelijkertijd deze programma's te ondersteunen.
 - II. Het groeiende besef dat de focus op cultuurverandering binnen GW! en de basis op orde brengen vast moeten worden gehouden en werk en inkomen dicht bij elkaar gebracht moeten worden. Daarbij is en blijft het van groot belang oog te hebben en te houden voor de eigenheid en het belang van de functionaliteit die arbeidsmarkttoeleiding onderscheidt van overige disciplines binnen werk en inkomen. Op deze wijze behoud en versterk je deze expertise die daar voor nodig is.
- c. Welke externe maatregelen zijn getroffen naar aanleiding van de conclusie(s) uit deze consultatie?
- I. Er is een plan van aanpak gemaakt voor het doorontwikkelen en positioneren van GelreWerk! ten opzichte van de "externe infrastructuur"; dat zijn de onder I bedoelde (sub-) lokale en regionale profit en non profit- partijen. Binnen het doorontwikkelingsproces is gekozen voor een belangrijke rol voor de uitvoering bij GelreWerk!; dit, met het doel dat draagvlak en uitvoerbaarheid worden verkregen en behouden: dat is een bepalende factor voor het succes van het plan van aanpak.
 - II. Operationaliseren cultuur/ ontwikkelingsmogelijkheden medewerkers
 - III. Operationaliseren "Basis op orde" (m.n. de hoofdapplicatie waarmee wordt gewerkt: de Suite)
 - IV. Operationaliseren Werk en inkomen dicht bij elkaar; dit kent een:
 - strategische reden: integraliteit tgv proces en
 - een praktische reden: onderlinge uitwisselbaarheid functies groeit.

Deze inzichten zijn randvoorwaardelijk van aard. Ze worden, met behulp van de externe expertise geconcretiseerd en geïmplementeerd. Met als resultaat dat een deel hiervan inmiddels tot de gebruikelijke aanpak en gang van zaken binnen GelreWerk! behoren. Ter illustratie van wat de genoemde inzichten concreet opleveren, staan de inzichten II t/m IV nader uitgewerkt in de tabel bij ad 1, onder B1, "interne maatregelen" opgenomen. Om de door externe consultatie verkregen

inzichten financieel te ondersteunen, ligt er bij de Raad een college- voorstel om nog niet bestede Esf- baten 2018 naar 2020 over te hevelen.

C. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de *verdere* tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect.

Het college is voornemens het onderstaande antwoord te geven:

Antwoord

1. Het college verwacht dat met het onder zijn directe aansturing brengen van GelreWerkt! bereikt wordt dat:
 - a. de cliënt zijn mogelijkheden om zelfstandig in zijn bestaan te voorzien worden vergroot. Met minder bijstandsafhankelijkheid voor inwoners van Zutphen als gevolg.
 - b. de gemeentelijke dienstverlening kostenbewust (verder) wordt geoptimaliseerd.

De positionering van GelreWerkt! binnen de gemeentelijke organisatie, maakt GelreWerkt! slagvaardiger en eveneens beter bereikbaar voor andere afdelingen binnen het sociaal domein. De integratie zal een belangrijke dienst moeten bewijzen aan de uitstroom(mogelijkheden) van het zittende bestand; dit is één van de belangrijkste opdrachten aan GelreWerkt!. Het college voelt zich in deze opvatting gesteund door de afname van het bijstandsvolume in zowel absolute als relatieve zin; dat laatste tonen de benchmarkgegevens in de tabellen 1 t/ m 4 onder het kopje **Positieve ontwikkelingen**.

2. Het college verwacht met de herijking van de visie een belangrijke bijdrage te leveren aan een inclusieve Zutphense samenleving, waar bij zo min mogelijk inwoners zijn aangewezen op bijstand. En, zijn ze er op aangewezen dan het liefst zo kort mogelijk. De onder B1 genoemde uitvoeringsmaatregelen dragen in de optiek van het college bij aan het bereiken van de(ze) inclusieve samenleving. De herijking krijgt welswaar nog een verdere - praktische - invulling; de genoemde maatregelen onder B1 maken daarvan in ieder geval deel uit.

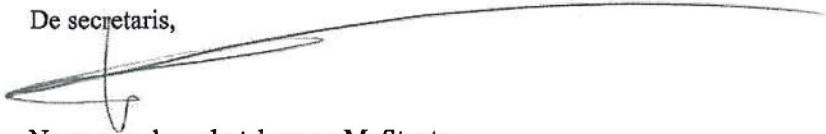
D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zutphen verklaart dat het voor 15 augustus 2020 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum: 9 juni 2020

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar: M. Stouten

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar: A. Vermeulen

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. Met de instemming van de gemeenteraad stelt de gemeenteraad vast dat het college inzicht heeft gegeven in de oorzaken van het tekort, de getroffen interne en externe maatregelen, het beoogde effect van deze maatregelen en de bijdrage die deze samen leveren om het tekort verder te reduceren.

De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. Het is geen vereiste dat de gemeenteraad het eens is met de getroffen maatregelen.

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2020.

De gemeenteraad van de gemeente Zutphen stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Ondertekening in dit formulier is een vereiste. Het is niet toegestaan om ter vervanging van onderstaande handtekeningen het gemeenteraadbesluit in te voegen of mee te sturen.

Datum: 13 juli 2020

Ondertekening

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar: ~~B.~~ Jansen

A.W.

De griffier,

Naam van de ondertekenaar: ~~G.~~ Winters

B.M. Duizer